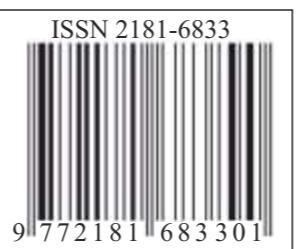

PEDAGOGIK MAHORAT

2
2021

ISSN 2181-6883

PEDAGOGIK MAHORAT

Ilmiy-nazariy va metodik jurnal

2-son (2021-yil, aprel)

Jurnal 2001-yildan chiqsa boshlagan

Buxoro – 2021

Farhod JALOLOV, Gulmira SHARIPOVA. Boshlang'ich sinf ona tili darslarida didaktik o'yinlarni multimedia texnologiyasi asosida tashkil etish	143
Umida TOG'AYEVA. "Ona tili o'qitish metodikasi" modulini o'qitishda axborot kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish.....	145
FILOLOGIYA VA TILLARNI O'RGANISH 149	
Муқаддас ТЎРАБОЕВА. Она тили таълимида тафаккурни ривожлантирувчи машқлар методикаси	149
Дилноза НАЗАРОВА. Ўзбек тили лексикасининг мустақиллик йилларида тараққиёти.....	152
Собит АВЕЗОВ. Алишер Навоий ижодида фольклор анъаналари.....	154
Дилбар ШАРИПОВА, Мурод ХУСЕНОВ. Интерактивные методы при изучении русского языка	157
Muzaffar RAKHIMOV. Modern methods and technologies of teaching english language in higher school	162
Zarifa RO'ZIMURODOVA. Ways of integration wiki technology into foreign language teaching	167
Sirojiddin ABDURAXMANOV. Nemis tilidagi fe'l boshqaruvini talabalarga derivativ ifodalar orqali tushuntirish	169
ANIQ VA TABIIY FANLARNI O'QITISH 172	
Покиза ЖАЛОЛОВА. Таълимда рақамли технологияларни кўллаш методикаси	172
Negmurod DONIYOROV. Matematika fanini o'qitishda buyuk ajodolarimiz ilmiy merosidan foydalanish	177
Олим ТЎРАҚУЛОВ, Ўкташ ҲАЛИМОВ, Техника йўналиши талабаларининг математик билимларини оширишда лойиҳали ёндашувнинг самарадорлиги.....	182
Bobur ISMOILOV. Yangi O'zbekiston – yangicha matematik qarash.....	186
Mehrinisho ATOYEVA. Fizika kursi mavzularini fanlararo integratsiya asosida o'qitish metodikasi	191
Эргаш МАХМАНОВ. Физика дарсларида бўлажак муҳандисларнинг касбий компетенцияларини ривожлантириш	195
Gulnora IXTIYAROVA, Charos HAYDAROVA, Ma'murjon AXADOV, Zohida ISHMANOVA. Kimyo fanida zamonaviy ta'limning innovatsion shakllari.....	201
Ma'murjon AHADOV. "D.I.Mendeleyevning kimyoviy elementlar davriy sistemasi"ni 3D texnologiyalar asosida o'qitish metodikasi.....	205
Лобар ШАРИПОВА. Кимё фанини ўқитиш жараёнида экологик тарбия	210
IQTISODIYOT VA TURIZM 213	
Gulchexra UMAROVA. Menejerda boshqaruv madaniyatini shakllantirish zaruriyati	213
TASVIRIY SAN'AT VA MUSIQA TA'LIMI 216	
Маърифат УМУРОВА. Традиционное искусство Бухары	216
Ифтихор КАМОЛОВ, Линар ҲАЛИЛОВ. График натюрмортни яратишни ўрганиш тажрибалари .	223
Tolib SOBIROV, Qavmuddin OMONOV. IX-XV asrlar Markaziy Osiyo allomalarining geometrik yasashlarni zamonaviy ta'linda qo'lllash	225
Фаррух НУРУЛЛАЕВ, Бобур НУРУЛЛАЕВ, Нодира НУРУЛЛАЕВА. Мусиқа таълимида Бухоро фольклор қўшиқларини танлаб олишга қўйиладиган методик талаблар	228
Насиба ИНОЯТОВА. Шашмақом тарихидан	233
JISMONIY MADANIYAT VA SPORT 238	
Дилноза Рахматова. Спортчилар чидамлилиги мониторинги учун тест	238
Бухоро вилоят футбол жамоаси "Универсиада" совриндори	245
"Педагогик маҳорат" журнали учун мақолаларни расмийлаштириш талаблари	247

Лобар ШАРИПОВА

Бухоро давлат университети
умумий ва ноорганик кимё
кафедраси ўқитувчиси

КИМЁ ФАНИНИ ЎҚИТИШ ЖАРАЁНИДА ЭКОЛОГИК ТАРБИЯ

Уибу мақолада талабаларга кимё фанини ўқитишида янги замонавий педагогик технологиялардан фойдаланишининг аҳамияти ҳақидағи фикрлар баён қилинган.

Калим сўзлар: инновация, технология, кимё ўқитиши, атроф–муҳит, ахборотли ўқитиши, интерфаол, сорбент, пестицид, методик.

В статье обсуждается важность использования новых современных педагогических технологий в обучении студентов предмета Химия.

Ключевые слова: инновации, технологии, обучение химии, окружающая среда, информационное обучение, интерактивное, сорбент, пестицид, методическое.

This article discusses the importance of using new modern pedagogical technologies in teaching chemistry to students.

Key words: innovation, technology, chemistry teaching, environment, informational teaching, interactive, sorbent, pesticide, methodical.

Кириш. Ер сайёраси инсониятнинг умумий яшаш жойи, ягона уйи ҳисобланади ва ер юзида экологик ҳалокатни бартараф қилиш мавжуд 200 дан ортиқ давлатларнинг, 6,5 млрд. дан ортиқ инсонларнинг умумий вазифасидир. Атроф–муҳитда содир бўладиган ҳодисалар уни ўрганишга бўлган қизиқиши янада ортириди. Бу қизиқиш ортидан илм–фан соҳасида мисли кўрилмаган кашфиётлар пайдо бўлмоқда.

Мамлакатимизда ижтимоий–иқтисодий, сиёсий, маданий соҳаларда бўлаётган тезкор ўзгаришлар таълим тизимини ҳам тубдан ислоҳ қилишни тақозо этмоқда, чунки мукаммал таълим тизими орқали Республикализнинг келажак интелектуал имкониятларини ва унинг гуллаб яшнаши ҳамда ривожланишини белгилаб берувчи ёшлиарни ҳар томонлама ижодкор, мустақил фаолият юритадиган қилиб тарбиялашда асосий омил бўлиб хизмат қиласи. Шунинг учун таълимда энг муҳим стратегик йўналиш таълим муассасаларининг инновацион фаолияти ҳисобланади. Бу эса таълим муассасаларида ижодкор, юкори салоҳиятли мутахассис кадрларни тайёрловчи олий таълим масканларида инновацион технология кўринишида фаолият олиб бориши долзарб масалалардан бири бўлиб келган. Хусусан, ҳозирги кунда масканларида инновацион технология, педагогик ва ахборот технологияларини ўқув жараёнида кўллашга бўлган қизиқиш, эътибор кучайган.

Асосий қисм. Таълимнинг самарадорлигини ошириш ўз ўрнида ёшлиарнинг таълим марказида бўлишини ва уларнинг мустақил билим олишларини таъминлашга хизмат қиласи. Бу йўлда таълим муассасаларига яхши тайёргарлик кўрган ва ўз соҳасидаги билимларни мустаҳкам эгаллаган кадрлар талаб этилиши бир қаторда уларнинг замонавий педагогик технологияларни ва интерфаол усусларни биладиган, улардан ўкув ва тарбиявий машғулотларни ташкил этишда фойдалана оладиган мутахассислар зарур. Бунинг учун барча фан ўқитувчиларини янги педагогик технологиялар ва интерфаол усуслар билан қуроллантириш ва олган билимларини ўқув–тарбиявий машғулотларда кўллаш малакаларини узлуксиз ошириб бориши кенг йўлга кўйилмоқда.

Маълумки, ҳозирги вақтда глобал иқтисодий инқироз дунё мамлакатлари орасида ўзаро инновацион алоқаларни сусайтиргани барчанинг диққат марказида бўлмоқда. Шунинг учун ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш дастурини кенгайтириш муҳим аҳамиятга эга. Республикализнинг Биринчи Президенти И.А. Каримов “Ўзбекистон мустақилликка эришиш остонасида” асарида илм–фан ходимлари ҳақида алоҳида тўхталиб, эндиликда илм–фанда янги йўллар очиш, сифат жиҳатидан янги технологияларни жадаллик билан яратиш, маҳаллий хом ашёларни излаб топиш, уларни қайта ишлаш, ҳамда ҳалқ истеъмоли учун зарур маҳсулотлар ишлаб чиқиш зарурлигини таъкидлаб ўтганлар. Бу асарда таъкидлаб ўтилганидек, бугунги кундаги муаммолардан бири, олиб борилаётган тадқиқот натижаларининг амалда кўлланмаслигидир. Кимё фанида олиб борилган тадқиқот натижаларининг ҳаммаси ҳам амалда кўлланилмаётганлиги ачинарли ҳолдир. Кейинги йилларда атроф–муҳитга саноат корхоналари томонидан чиқарилаётган заҳарли газларни ва оқова сувларни тозалаш борасида турли тадқиқот ишлари олиб борилмоқда, турли хилдаги сорбентлар ишлаб чиқарилмоқда. Аммо, ҳозирги кунда чиқинди газларни ва оқова сувларни тозалашда қўлланилаётган тозалаш воситалари Ўзбекистон Республикаси давлат техник назорат қўмитаси талабларини тўла

қаноатлантирилгига қарамасдан, янги яратилган сорбентлардан амалда фойдаланиш қониқарли эмас, баъзиларидан умуман фойдаланилмайди ҳам. Ҳолбуки, янги сорбентлар кимё саноати заҳарли чиқинди газларини тозалашда, ривожланган мамлакатлардан, валюта ҳисобига олиб келинаётган сорбентларга нисбатан арzon ва маҳаллий шароитга асосланганлиги билан ҳам қатор устунликка эга.

Бошқа мамлакатлардаги иқлим шароити билан бизнинг республикамиздаги об-ҳаво, албатта, фарқ қиласи, шу нуктаи назардан яратилаётган кимёвий моддалар (масалан, янги пестицидлар, дефолиантлар, сорбентлар) акс таъсирга эга бўлиб қолиши мумкин. Бунга мисол тариқасида “Навоизот” ОАЖ цехларида нитроза газларини тозалаш мақсадида Япониядан келтирилган сорбентнинг қўлланилиши натижасида, қўшимча моддаларнинг атмосферага чиқиш ҳолатининг кузатилишини келтириб ўтмоқчимиз.

Кимё фанида яратилаётган янги–янги моддалар саноат, тибиёт ва қишлоқ хўжалигида қўлланилса, ҳам иқтисодий ҳам экологик барқарорликка эришиш мумкин. Бунинг учун, ҳар бир олим ўзи яратган янги лойиҳасининг қоғозда қолиб кетмаслиги, ундан ҳалқ хўжалигида фойдаланиш кераклиги учун изланиши керак. Республикаиз биринчи Президенти таъбирлари билан айтганда, “Илм–фан ходимлари ҳам ўз масъулиятларини тўла тушунтириб олишлари керак... Илмий изланишлар республикада мавжуд муаммоларни ҳал этишда хизмат қилиши лозим”. Кимёвий ишлаб чиқариш ва унинг ривожланиши ҳалқ хўжалиги учун зарур, шундан келиб чиқсан ҳолда талabalарга кимёни ўқитишда янги педагогик, ахборот ва инновацион технологиялар асосида дарс ўтиш методларини қўллашдан иборат.

Муҳокамалар ва натижалар. Барча фанлар сингари бўлганидек “Кимё” фанида ҳам назарий билимларни амалий билимлар билан уйғунлаштириш натижасида чуқур билим эгаллашга эришиш бош вазифа. Шу ўринда биз бажараётган малакавий битирув иши ҳам назарий билимларни амалиётга татбиқ этишдан иборат.

Сифатли кадрлар тайёрлаш деганда, давлат таълим стандартига таянган ҳолда жараённи ўқитиши услубиётида профессор–ўқитувчи ва талаба ўртасида юзага келган патернолистик принципларни бартараф этиш ва ҳамкорлик, яъни талаба ёшларни мустақил ва эркин фикрлашга, ўз кучига ишониб, билимларни чуқур ўзлаштиришга қаратилган педагогика принципларига ўтиш назарда тутилган. Кимё фанини ўқитишда кўргазмаликка эътибор қаратиш зарур. Дарсларни электрон, видео ва бошқа ноанъянавий тарзда ўтиш орқали талabalарда фанга нисбатан меҳр уйғотиши мумкин. Бунинг натижасида таълим сифати ортади. Республикаиз мустақиллигининг дастлабки йилларида таълим–тарбия соҳасини ислоҳ қилиш натижасида тўплланган тажрибалар, чиқарилган бир қатор ҳулосалар асосида амалдаги таълим–тарбия тизимини ҳозирги тараққиёт ва келгусидаги талаблар даражасида кўтарилишига уни такомиллаштиришга жиддий эътибор бериш зарурлиги ва таълим тарбиянинг узлуксизлигини таъминлашдан келиб чиқиб, барча фанлар, жумладан кимё фани, олдига ҳам аниқ вазифалар қўйилди. Кимё таълими стандарти кимё фанининг мажбурий мазмунини белгилаб беради. Кимё таълими концепциясига мувофиқ кимё таълим мининг йўналиши ва мақсади ёш авлоднинг кимё фани асосларини чуқур эгаллаши, талabalарнинг сиёсий–гоявий, эстетик, экологик тарбияси, табиатга ва жамиятга бўлган ижобий муносабат, қадимда яшаб ижод этган буюк мутафаккирлар, кейинги йиллардаги олимларимизнинг кимё соҳасидаги эришган ютуқларига оид ўкув материаллари билан танишириб бориш орқали Ватанга бўлган муҳаббатни, эътиқодни кучайтириш ва касбга йўналтириш кўзда тутилади.

Кимё таълими стандарти кимё ўқитишда талabalарга бериладиган таълим ва тарбиянинг мазмуни негизини белгиловчи кўрсаткичлар, шунингдек, талabalарнинг тайёргарлик даражасидаги меъёрини белгилайдиган мезон бўлиб ҳисобланади. Кимё таълими стандарти кимё таълимида талabalарнинг давлат ва жамият олдидағи вазифалари, бурчи ва жавобгарлигини қай даражада ҳис қилишлари мезони ҳам ҳисобланади. Бугунги кунда инновацион педагогик технологияларнинг назарий асосларини ўрганиш ва уларни амалиётга татбиқ этиш зарурати, шунинг учун асосий муаммо бўлиб қолмоқдаки, анъанавий ўқитиши тизимлари ўз фаоллигини бироз йўқотди, қуруқ сўзлар ёрдамида ўқитиши яхши натижга бермай қолди. Бунинг ўрнига “Ахборотли ўқитиш” таълим–тарбия жараёнида кўпроқ самара бермоқда. Айнан инновацион технологияларга асосланган дарс ишланмаларини тавсия қилинса, бундан барча кимё фани ўқитувчилари ўз фаолиятлари давомида фойдаланишлари мақсаддага мувофиқ ҳисобланади. Кимё тарихига назар солсак, унинг фан бўлиб ташкил топишига асосан икки ҳолат сабаб бўлган. Биринчидан, унинг ўрганадиган предмети етарли даражада аниқланган эди. Иккинчидан, кимёвий таҳлил усувларидан кенг фойдаланилган эди. Айниқса таҳлил усувларининг ривожланиши илмий кимё эволюциясига сабаб бўлди. Ҳозирги замон кимёсида ҳам таҳлилнинг аҳамияти катта, эскилари доимий такомиллаштирилмоқда, жуда кўп кимёвий, физик–кимёвий ва уларнинг усувлари ишлаб чиқилмоқда.

Хулоса. Кимё фани бошқа фанлар қатори ҳозирги баркамол авлодни тайёрлаб вояга етказишга хизмат қилади. Бу буюк мақсадни амалга ошириш учун кимё курсини ўқитиш жараёнида қуйидагиларни амалга ошириш асосий вазифа бўлиб ҳисобланади.

Фаннинг энг муҳим таянч билимларини тушунча қонун назариялар ёки фаннинг асосини талабалар тушунадиган ҳолда ўзлаштириб олишларига эришиш. Илмий материалистик дунёкарашини шакллантириш.

Талабаларда ҳозирги жамият ривожига ижобий муносабатда бўлиш, меҳнатсеварлик фанга қизиқиши табиатга эҳтиёткорона бўлишни ва асраш каби ҳислатларни тарбиялаш.

Талабаларда тафаккурни ривожлантириш, фанни мустақил ҳолда фаол эгаллаш кабиларни уйғунлаштириш.

Талабаларда ҳамма фанларга бўлган қизиқиши ҳалқ хўжалигини кимёлаштириш, уларда кўникум ва малакаларни шакллантириш, келгуси ҳаётлари учун керакли бўладиган касб–корини онгли танлаш каби таълим принципларни амалга ошириш.

Кимё ўқитиш методикасининг асосий мазмуни Менделеев томонидан кимёвий элементлар даврий қонуни кашф этилгач ривожлана бошлади. Даврий қонуннинг кашф этилиши фанда ривожланишдан ташқари бир қанча методологик ва методик муаммоларини очиб берди.

Адабиётлар

1. И.А Каримов. Юксак маънавият – енгилмас куч. -Т.: “Ўзбекистон”, 2008.
2. Лабораторный практикум по курсу “Общей химической технологии”. -М.: РХТУ
3. Каримова Д.А. Кимё. –“Ворис” нашриёти, 2008.
4. “Кимё фанини ўқитишида замонавий педагогик технологиялар” журнали
5. Шарипова Л.О., Хусенов М.З. Юксак маънавиятли ёшлар жамиятнинг таянчиdir. International science journal issue 12 (33) Part 2 Б. 177-181.
6. Шарипова Л.О., Шарипова Б.О. Ўқитувчиларда маънавий – моддий уйғулигини ривожлантиришда педагогик технологияларнинг аҳамияти. Илмий – назарий ва методик журнал. 5 –сон. 2020 й. Б.81-84.
7. Шарипова Л.О. Кимёвий хавфли объектларнинг барқарорлиги ва хавфсизлигини таъминлаш усуллари. Замонавий кимёнинг долзарб муаммолари тўплами материаллари 4-5 декабр 2020. Б.41–43.
8. Шарипова Л.О. Инновационный метод утилизации резинотехнических изделий и пластмасс. Замонавий кимёнинг долзарб муаммолари материаллар тўплами 4-5 декабр 2020 й. С. 73 – 74.

1. Хусенов М.З ТАЛАБА-ҚИЗЛАР СПОРТИНИНГ ЖАМИЯТДАГИ ЎРНИ ВА ИСТИҚБОЛЛАРИ. “ХОТИН – ҚИЗЛАР СПОРТИ: ИМКОНИЯТЛАР ВА ИСТИҚБОЛЛАР” Республика илмий-амалий анжумани материаллари 2018 йил 4-5 май. В. 177

2. Хусенов М.З, Эргашев А.А. ТУРИЗМНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА АХБОРОТ КОММУНИКАЦИОН ТЕХНОЛОГИЯЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ «Ипак ва зираворлар» фестивали даврида 2018 йил 26 май куни Бухоро шаҳрида «Бухоро вилоятининг туристик ва инвестицион салоҳияти» мавзусида ўтказилган халқаро илмий-амалий конференция тезислар тўплами. -Бухоро: “Sadriddin Salim Buxoriy” Durdona нашриёти 2018. Б. 103-105

3. Хусенов М.З, Абдуллаев А.Ж., Жунайдуллоев М.А. ТУРИЗМДА АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИДА ИННОВАЦИОН ФОЙДАЛАНИШ «Ипак ва зираворлар» фестивали даврида 2018 йил 26 май куни Бухоро шаҳрида «Бухоро вилоятининг туристик ва инвестицион салоҳияти» мавзусида ўтказилган халқаро илмий-амалий конференция тезислар тўплами. -Бухоро: “Sadriddin Salim Buxoriy” Durdona нашриёти 2018. В. 110-113

4. Хусенов М.З, Ergashev A.A. SAYYOHLIK AGENTLIGI SAYTINI YARATILISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI VA SAMARADORLIKNI OSHIRISH MEXANIZMLARI «Туризм, таълим ва иқтисодиёт тармоқлар интеграцияси» мавзусида ўтказилган халқаро илмий-амалий конференция мақолалар тўплами. 2018 йил 25 май..Б. 48-50

5. Хусенов М.З, А. Эргашев ЗАМОНАВИЙ WEB 2.0 ТЕХНОЛОГИЯЛАРДА XML ВА JSON МАЪЛУМОТЛАР АЛМАШИШ ФОРМАТЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ ҚУЛАЙЛИКЛАРИ АХБОРОТ КОММУНИКАЦИЯ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ ВА ДАСТУРИЙ ТАЪМИНОТ ЯРАТИШДА ИННОВАЦИОН ФОЯЛАР Республика илмий-техник анжуманининг МАЪРУЗАЛАР ТЎПЛАМИ 16-17 апрель, 2019 йил. Б. 215-218

6. Хусенов М.З, Эргашев Аслон Акрамович, BIGDATA: БУГУНГИ САЛМОҚЛИ МАЪЛУМОТЛАР ТАҲЛИЛИ «ИННОВАЦИОН ФОЯЛАР, ИШЛАНМАЛАР ВА УЛАРНИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ҲАМДА ТАЪЛИМДА ҚЎЛЛАШНИНГ ЗАМОНАВИЙ МУАММОЛАРИ» Халқаро илмий-амалий конференция 2019 йил 15 апрель Б. 106-109

7. Хусенов М.З SPORT TURLARINI O'RGA TISHDA VIZUALIZATSIYA VA ANIMATSIYA VOSITALARINING АНАМИЯТИ ЎСИБ КЕЛАЁТГАН ёШ АВЛОД ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯСИ ВА СПОРТДА ИННОВАЦИОН ТЕХНОЛОГИЯЛАР Халқаро иштирокчилар ҳамкорлигида республика илмий-амалий анжумани материаллари 2019 йил 7 июнь В. 26-27

8. Хусенов М.З SPORT SOHASIDA ELECTRON QO'LLANMALARNI QO'LLASHNING AFZALLIKLARI ЎСИБ КЕЛАЁТГАН ЁШ АВЛОД ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯСИ ВА СПОРТДА ИННОВАЦИОН ТЕХНОЛОГИЯЛАР Халқаро иштирокчилар ҳамкорлигида республика илмий-амалий анжумани материаллари 2019 йил 7 июнь В. 27-28

9. Хусенов М.З ПРИМЕНЕНИЕ СОВРЕМЕННЫХ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ПРАКТИКЕ ПОДГОТОВКИ СПОРТСМЕНОВ ЎСИБ КЕЛАЁТГАН ЁШ АВЛОД ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯСИ ВА СПОРТДА ИННОВАЦИОН ТЕХНОЛОГИЯЛАР Халқаро иштирокчилар ҳамкорлигида республика илмий-амалий анжумани материаллари 2019 йил 7 июнь В. 25-26

10. Хусенов М.З, Ergashev Aslon Akramovich Eshankulov Hamza Ilhomovich BILIMLARNI TASVIRLASHDA FREYMLI MODELLARDAN FOYDALANISH BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI ILMUY AXBOROTI JURNALI 2019/4 (76) B.94-97

11. Хусенов М.З, Хазратов Фазлиддин Хикматович ЭКСПЕРТНАЯ СИСТЕМА: ПОНЯТИЕ, ОПРЕДЕЛЕНИЕ И КЛАССИФИКАЦИЯ ЭКСПЕРТНЫХ СИСТЕМ BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI ILMUY AXBOROTI JURNALI 2020 йил 1-сон 25.03.2020. В. 88-92

12. Хусенов М.З, Кулдош Жураев СОЗДАНИЕ ИНТЕРАКТИВНЫЙ КОНТЕНТ В MOODLE PEDAGOGIK MAHORAT Ilmiy-nazariy va metodik jurnal 5-son (2020-yil, oktabr) В. 198-201

13. Хусенов М.З, ПСИХОЛОГИЯ СПЕЦИАЛИСТОВ В ОБЛАСТИ ИНФОРМАЦИОННЫХ СИСТЕМ И ТЕХНОЛОГИИ «Актуальные вопросы психологии, педагогики, философии XXI века» сборник научных статей 25 июня 2020 С. 350-354

14. Хусенов М.З, ПСИХОЛОГИЯ ИТ-СПЕЦИАЛИСТОВ Психология XXI столетия //Сб. научных статей по материалам международной конференции «Психология XXI столетия» (Бухара, 18-20 марта 2020 г.) С. 199-202

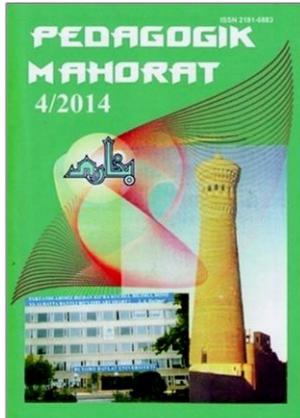
15. Хусенов М.З, Q.I.Jo'rayev BUXORO DAVLAT UNIVERSITETIDA MASOFAVIY O'QITISH TIZIMLARINI JORIY QILISH VA QO'LASH SAMARADORLIGINI OSHIRISH Ilm-ma'rifat va raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish yiliga bag'ishlangan Magistrantlar va iqtidorli talabalarning TAFAKKUR VA TALQIN ilmiy maqolalar to'plami 2020 B. 37-40

16. Хусенов М.З, L. Sharipova YUKSAK MA`NAVIYATLI YOSHLAR JAMIYATNING TAYANCHIDIR «POLISH SCIENCE JOURNAL»

17. **Хусенов М.З, Д.Шарипова** “ИНТЕРАКТИВНЫЕ МЕТОДЫ ПРИ ИЗУЧЕНИИ РУССКОГО ЯЗЫКА” **PEDAGOGIK MAHORAT Ilmiy-nazariy va metodik jurnal** 2-сон (2021-yil, aprel) **В.** 157-161
18. **Хусенов М.З, Ш. Мустафоев** “ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАСИ ТАСАРУФИДА ИТ МАРКАЗ ЯРАТИШ”, АМАЛИЙ МАТЕМАТИКА ВА АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИНИНГ ЗАМОНАВИЙ МУАММОЛАРИ ХАЛҚАРО МИҚЁСИДАГИ ИЛМИЙ-АМАЛИЙ АНЖУМАН МАТЕРИАЛЛАРИ, 2021 йил, 15-апрель, б 353-354
19. Хусенов М., К. Жураев “РАЗРАБОТА ЭЛЕКТРОННАЯ СИСТЕМЫ ДЛЯ ОНЛАЙНОЦЕНКИ РАБОТЫ ПРОФЕССОРСКО-ПРЕПОДАВАТЕЛЬСКОГО СОСТАВА ПО 110-БАЛЛЬНОЙ СИСТЕМЕ”, IQTIDORLI TALABALAR, MAGISTRANTLAR, TAYANCH DOKTORANTLAR VA DOKTORANTLARNING TAFAKKUR VA TALQIN mavzusida Respublika miqyosidagi ilmiy-amaliy anjuman to’plami, 2021 yil, 27-may, б 226-230
20. Murod Khusenov, Otabek Umurov, Qo`Ldosh Juraev, (2021). Development Of An Electronic System For Online Assessment Of The Work Of The Teaching Staff On A 110-Point System. *The American Journal of Interdisciplinary Innovations and Research*, 3(05), 65-71.
21. **Хусенов М., Шарипова Л** “ЦИФРОВИЗАЦИЯ ОБРАЗОВАНИЯ: ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ” ВЕСТНИК ИНТЕГРАТИВНОЙ ПСИХОЛОГИИ 2021 Выпуск 22, б 231-233
22. Эргашев А.А., Умиров О.Ф., **Хусенов М.З**, “ВЫБОР ПАТТЕРНА ПРОЕКТИРОВАНИЯ АВТОМАТИЗИРОВАННОЙ ИНФОРМАЦИОННОЙ СИСТЕМЫ” НАУЧНО-МЕТОДИЧЕСКИЙ ЖУРНАЛ “Проблемы науки” № 6 (65), 2021, с 17-19.
23. **Лобар Шарипова** “КИМЁ ФАНИНИ ЎҚИТИШ ЖАРАЁНИДА ЭКОЛОГИК ТАРБИЯ” **PEDAGOGIK MAHORAT Ilmiy-nazariy va metodik jurnal** 2-сон (2021-yil, aprel) **В.** 210-212
24. Шарипова Л.О., Шарипова Б.О. Ўқитувчиларда маънавий – моддий уйғунлигини ривожлантиришда педагогик технологияларнинг аҳамияти. Илмий – назарий ва методик журнал. 5 –сон. 2020 й. Б.81-84.

25. Шарипова Л.О. Кимёвий хавфли объектларнинг барқарорлиги ва хавфсизлигини таъминлаш усууллари. Замонавий кимёнинг долзарб муаммолари тўплами материаллари 4-5 декабр 2020. Б.41–43.

26. Шарипова Л.О. Инновационный метод утилизации резинотехнических изделий и пластмасс. Замонавий кимёнинг долзарб муаммолари материаллар тўплами 4-5 декабр 2020 й. С. 73 – 74.

Buxoro davlat universiteti muassisligidagi
“PEDAGOGIK MAHORAT”
ilmiy-nazariy va metodik jurnali
barcha ta’lim muassasalarini
hamkorlikka chorlaydi.

Pedagoglarning sevimli nashriga aylanib ulgurgan “Pedagogik mahorat” jurnali maktab, kollej, institut va universitet pedagogik jamoasiga muhim qo’llanma sifatida xizmat qilishi shubhasiz.

Mualliflar uchun eslatib o’tamiz, maqola qo’lyozmalari universitet tahriri-nashriyot bo’limida qabul qilinadi.

Manzilimiz: Buxoro shahri, M.Iqbol ko‘chasi 11-uy
Buxoro davlat universiteti, 1-bino 2-qavat, 208-xona

Tahririyat rekvizitlari:

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ғазначилиги
23402000000100001010 Марказий банк ББ ХККМ Тошкент ш.
МФО 00014 ИНН 201504275
БухДУ 400110860064017094100079001

Pedagogik mahorat: rivojlanamiz va rivojlantiramiz!

**PEDAGOGIK
MAHORAT**

**Ilmiy-nazariy va metodik
jurnal**

2021-yil 2-soni (78)

**2001-yil iyul oyidan
chiqa boshlagan.**

**OBUNA INDEKSI:
3070**

Buxoro davlat universiteti nashri

Jurnal oliv o’quv yurtlarining professor-o’qituvchilari, ilmiy tadqiqotchilar, ilmiy xodimlar, magistrantlar, talabalar, akademik litsey va kasb-hunar kollejlari hamda maktab o’qituvchilari, shuningdek, keng ommaga mo’ljallangan.

Jurnalda nazariy, ilmiy-metodik, muammoli maqolalar, fan va texnikaga oid yangiliklar, turli xabarlar chop etiladi.

**Nashr uchun mas’ul:
Alijon HAMROYEV.
Musahhih: Muhiddin BAFAYEV.
Muharrir: O’g’iljon Olloqova**

Jurnal tahririyat kompyuterida sahifalandi. Chop etish sifati uchun bosmaxona javobgar.

Bosishga ruxsat etildi **28.04.2021**
Bosmaxonaga topshirish vaqtি **30.04.2021**

Qog’oz bichimi: 60x84. 1/8
Tezkor bosma usulda bosildi.
Shartli bosma tabog’i – 31,0
Adadi – 100 nusxa
Buyurtma № 150
Bahosi kelishilgan narxda.

“Sadreddin Salim Buxoriy”
MCHJ
bosmaxonasida chop etildi.
Bosmaxona manzili: Buxoro
shahri M.Iqbol ko‘chasi 11-uy.